

2015/2344(INI)

14.9.2016

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων

προς την Επιτροπή Προϋπολογισμών και την Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής

σχετικά με τη δημοσιονομική ικανότητα για την ευρωζώνη
(2015/2344(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης (*): Paulo Rangel

(*) Διαδικασία συνδεδεμένων επιτροπών – Άρθρο 54 του Κανονισμού

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Προϋπολογισμών, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. υπενθυμίζει ότι παρά το γεγονός ότι το ευρώ εξακολουθεί να είναι ένα νέο νόμισμα και ότι έχει αντιμετωπίσει μία σοβαρή κρίση κατά τα τελευταία έτη, έχει εδραιωθεί ως ένα παγκόσμιο αποθεματικό νόμισμα·
2. πιστεύει ότι η κρίση ενίσχυσε την ανάγκη για βελτίωση της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ και ότι η Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) πρέπει να ολοκληρωθεί σταδιακά, ακολουθώντας έναν σαφή και προβλέψιμο συνολικό χάρτη πορείας·
3. υπενθυμίζει ότι 26 κράτη μέλη έχουν δεσμευτεί να προσχωρήσουν στην ευρωζώνη και ότι στις Συνθήκες το ευρώ αναγνωρίζεται ως το νόμισμα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (άρθρο 3 παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ))·
4. θεωρεί ότι η δημιουργία μιας δημοσιονομικής ικανότητας στη ζώνη του ευρώ είναι ένα αναγκαίο ορόσημο για την ολοκλήρωση της ΟΝΕ και ότι συνιστάται η δημιουργία δημοσιονομικής ικανότητας, έστω και περιορισμένης, στο πλαίσιο των ισχυουσών Συνθηκών·
5. λαμβάνει υπό σημείωση τις διάφορες προτάσεις για δημοσιονομική ικανότητα, με διαφορετικό σχεδιασμό και απόδοση διαφορετικών λειτουργιών η κάθε μία, που αποβλέπουν στην προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης και των βιώσιμων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στη ζώνη του ευρώ, και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της αντοχής της ζώνης του ευρώ και/ή στην απορρόφηση ασύμμετρων διαταραχών· Επισημαίνει ότι ορισμένες επιλογές μπορεί να είναι δυνατές με βάση τις τρέχουσες συνθήκες, και ιδίως μέσω των άρθρων 136, 175 και 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)·
6. υπενθυμίζει ότι η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να αποτελέσει μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 310 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ και να χρηματοδοτείται από ιδίους πόρους, ενώ θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις διατάξεις των άρθρων 310(4) και 312(1) της ΣΛΕΕ, αλλά με τη δυνατότητα εγγραφής αντίστοιχων πιστώσεων πέρα και πάνω από τα όρια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου·
7. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 311 της ΣΛΕΕ, είναι δυνατό να αυξηθούν τα ανώτατα όρια των ιδίων πόρων και να καθιερωθούν νέες κατηγορίες ιδίων πόρων (ακόμη και αν αυτοί συλλέγονται μόνο από περιορισμένο αριθμό κρατών μελών)· διαπιστώνει ότι η αξιοποίηση της δυνατότητας για διάθεση ορισμένων εσόδων σε συγκεκριμένες γραμμές δαπανών, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Δημοσιονομικού Κανονισμού¹, δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της καθολικότητας του προϋπολογισμού,
8. υπογραμμίζει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ παρέχει επίσης εγγυήσεις για συγκεκριμένες

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου.

δανειοδοτικές πράξεις και ότι πολλά όργανα, όπως ο ΕΜΧΣ και το ΕΤΠ, παρέχουν τη δυνατότητα να κινητοποιηθούν πόροι πάνω από τα ανώτατα όρια δαπανών του ΠΔΠ·

9. επισημαίνει ότι εάν μία δημοσιονομική ικανότητα αποσκοπούσε να παράσχει κίνητρα για διαρθρωτικές αλλαγές, θα μπορούσε να θεσπιστεί στη βάση των σημερινών Συνθηκών, εάν ήταν αναγκαίο, μέσω της ενισχυμένης συνεργασίας· σημειώνει ότι τα άρθρα 121 παράγραφος 6 και 136 της ΣΛΕΕ θα παρείχαν την κατάλληλη νομική βάση για έναν τέτοιο μηχανισμό· Παρατηρεί, ωστόσο, ότι, αν οι στόχοι της δημοσιονομικής ικανότητας ήταν ευρύτεροι και πιο φιλόδοξοι, θα ήταν αναγκαίο να χρησιμοποιηθεί το άρθρο 352 της ΣΛΕΕ·
10. Θεωρεί ότι η συμπερίληψη της συνθήκης ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ, όπως έχει ζητήσει το Κοινοβούλιο σε προηγούμενες περιπτώσεις, θα επέτρεπε να αποκτήσει ο εν λόγω μηχανισμός δημοκρατική λογοδοσία και μεγαλύτερη νομιμοποίηση, ευνοώντας τη θεσμική εδραίωση της ΟΝΕ·
11. επαναλαμβάνει την ανάγκη για δημοκρατική νομιμοποίηση, σαφήνεια και λογοδοσία, κάτι που μπορεί να εξασφαλιστεί με την κοινοτική μέθοδο και συνεπάγεται την εφαρμογή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, όπως καθορίζεται από το άρθρο 289 της ΣΛΕΕ, και την πλήρη συμμετοχή του Κοινοβουλίου στη διαμόρφωση, την εφαρμογή και την εποπτεία της δημοσιονομικής ικανότητας· προτείνει επίσης για το σκοπό αυτό ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής που είναι αρμόδιος για το ευρώ να προεδρεύει του Eurogroup και να διαθέτει εκτεταμένες αρμοδιότητες σε ό,τι αφορά την ΟΝΕ·
12. θεωρεί ότι, καθώς προχωρά η διαδικασία οικοδόμησης μιας γνήσιας ΟΝΕ, πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο της δημιουργίας ενός δημόσιου ταμείου της ζώνης του ευρώ, ιδίως για τη λήψη συλλογικών αποφάσεων, την εποπτεία και τη διαχείριση της δημοσιονομικής ικανότητας της ζώνης του ευρώ και για πολιτικές που συνδέονται ειδικά με τη νομισματική ζώνη (ιδίως εκείνες που αφορούν την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της οικονομικής ολοκλήρωσης και της σύγκλισης)·
13. υπενθυμίζει ότι τα πρωτόκολλα για την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας καθώς και σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων προσφέρουν ευρείες ευκαιρίες για συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στο θέμα αυτό, ενώ πρέπει επίσης να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό των μέσων που προβλέπονται από το άρθρο 13 της Συνθήκης για τη σταθερότητα, το συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση καθώς και από τον τίτλο ΙΙ του πρωτοκόλλου (αριθ. 1)· αναφέρει ότι οι ευθύνες θα πρέπει να αναλαμβάνονται στο επίπεδο όπου λαμβάνονται ή εφαρμόζονται οι αποφάσεις, με τα εθνικά κοινοβούλια να ελέγχουν τις εθνικές κυβερνήσεις και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να ελέγχει την ευρωπαϊκή εκτελεστική εξουσία· πιστεύει ότι αυτός είναι ο μόνος τρόπος να διασφαλισθεί η απαιτούμενη αυξημένη λογοδοσία και ο ενστερνισμός της διαδικασίας λήψης των αποφάσεων·
14. τονίζει ότι η χρήση των ιδίων πόρων αυτών που είναι ειδικά συνδεδεμένοι με την ευρωζώνη θα διασφαλίσει την αναγκαία σαφήνεια, διαφάνεια και δημοκρατική νομιμότητα σε ό,τι αφορά τον έλεγχο και τη λογοδοσία, επειδή οι εν λόγω πόροι θα δημιουργούνται και να ελέγχονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
15. ζητεί να ισχυροποιηθεί ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών

κοινοβουλίων στο νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης, προκειμένου να ενισχυθεί η δημοκρατική λογοδοσία·

16. πιστεύει ότι τα κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ θα πρέπει να συμμετέχουν, εφόσον το επιθυμούν, αν και με διαφοροποιημένο τρόπο και ανάλογα με τον σχεδιασμό της δημοσιονομικής ικανότητας.
17. θεωρεί ότι είναι σημαντικό να υπάρχει διάκριση μεταξύ συζήτησης σε ό,τι αφορά τις πολιτικές για την ευρωζώνη και σχετικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων· θεωρεί ότι θα πρέπει να εξευρεθούν πρακτικοί όροι προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα σε όλα τα κράτη μέλη που έχουν δεσμευθεί να προσχωρήσουν στην ζώνη του ευρώ να συμμετέχουν στις συζητήσεις που αφορούν τη ζώνη του ευρώ, εφόσον το επιθυμούν, με την ταυτόχρονη διασφάλιση, ωστόσο, ότι μόνο τα κράτη μέλη τα οποία είναι μέλη της ζώνης του ευρώ και συνεισφέρουν σε ταμεία διάσωσης και στη δημοσιονομική ικανότητα θα είναι σε θέση να ψηφίζουν επί των εν λόγω αποφάσεων·
18. πιστεύει ότι ένα σαφώς καθορισμένος ρόλος για το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο θα είναι κρίσιμος προκειμένου να υπάρξει εγγύηση αμεροληψίας και αποδοτικότητας κατά την εφαρμογή του νέου πλαισίου·

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	5.9.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 16 -: 6 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Mercedes Bresso, Fabio Massimo Castaldo, Richard Corbett, Danuta Maria Hübner, Diane James, Ramón Jáuregui Atondo, Constance Le Grip, Jo Leinen, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Paulo Rangel, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Josep-Maria Terricabras, Kazimierz Michał Ujazdowski, Rainer Wieland
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Max Andersson, Gerolf Annemans, Pervenche Berès, Charles Goerens, Jérôme Lavrilleux, Viviane Reding, Helmut Scholz
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Claudiu Ciprian Tănăsescu